

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2018/1548,**15. oktoober 2018,****millega nähakse ette meetmed riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis tuvastatud viibimisaja ületajatest nimekirja loomiseks ning menetlus nimekirja liikmesriikidele kättesaadavaks tegemiseks**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2017. aasta määrust (EL) 2017/2226, ⁽¹⁾ millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ja sisenemiskeelundmete registreerimiseks ning määratakse kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile õiguskaitsse eesmärgil juurdepääsu andmise tingimused ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määrust (EÜ) nr 767/2008 ja määrust (EL) nr 1077/2011, eriti selle artikli 36 punkti k,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määrusega (EL) 2017/2226 loodi riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem, mis registreerib elektrooniliselt liikmesriikide territooriumil lühiajaliseks viibimiseks loa saanud kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist väljumise aja ja koha ning arvutab nende lubatud viibimisaja.
- (2) Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi eesmärk on parandada välispiiride haldamist, hoida ära ebaseaduslikku sisserännet ja hõlbustada rändevoogude juhtimist. Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem peaks eelkõige aitama tuvastada isikuid, kes ei täida või enam ei täida liikmesriikide territooriumil lubatud viibimise kestust käsitlevaid tingimusi. Ühtlasi peaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem aitama kaasa terroriaktide ja muude raskete kuritegude ennetamisele, avastamisele ja uurimisele.
- (3) Määrusega (EL) 2017/2226 nähakse ette riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi eesmärgid, sellesse süsteemi sisestatavad andmeliigid, nende andmete kasutamise eesmärgid, sisestamiskriteeriumid, andmetele juurdepääsu õigust omavad asutused, andmetöötluse ja isikuandmete kaitse täiendavad normid, samuti riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi tehniline ülesehitus, selle toimimise, kasutamise ja teiste infosüsteemidega koostalitlusega seotud normid. Ühtlasi määratakse määruuses kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi vastutusvaldkonnad.
- (4) Vastavalt määrusele (EL) 2017/2226 peaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1077/2011 ⁽²⁾ loodud vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise Euroopa amet vastutama riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi väljaarendamise ja operatiivjuhtimise eest.
- (5) Vastavalt määrusele (EL) 2017/2226 peab komisjon enne riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi väljaarendamist võtma meetmeid, mis on vajalikud riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi väljatöötamiseks ja tehniliseks rakendamiseks. Sellega seoses osutatakse määruse (EL) 2017/2226 artikli 36 punktis k konkreetselt meetmete võtmisele riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis tuvastatud viibimisaja ületajatest nimekirja loomiseks ning kõnealuse nimekirja liikmesriikidele kättesaadavaks tegemise menetlusele.
- (6) Nende meetmete põhjal peaks vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise Euroopa amet suutma kindlaks määrata riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi füüsilise ülesehituse, sealhulgas selle sidetaristu ja tehnilise kirjelduse, ning riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi välja arendada.
- (7) Seega tuleb võtta meetmeid, et luua nimekiri riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis tuvastatud viibimisaja ületajatest ning töötada välja kõnealuse nimekirja liikmesriikidele kättesaadavaks tegemise menetlus.
- (8) Juurdepääs viibimisaja ületajate nimekirjale peaks olema ainult pädevatel asutustel, kes vastavalt siseriiklikule õigusele vastutavad liikmesriikide territooriumil selle kontrollimise eest, kas liikmesriikide territooriumile sisenemise või seal viibimise tingimused on täidetud, või kolmandate riikide kodanike elamist liikmesriikide territooriumil käsitlevate tingimuste analüüsimise ja seonduvate otsuste tegemise eest või kolmandate riikide kodanike kolmandasse päritolu- või transiidiriiki tagasisaatmise eest.

⁽¹⁾ ELT L 327, 9.12.2017, lk 20.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (ELT L 286, 1.11.2011, lk 1).

- (9) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osalenud Taani määruse (EL) 2017/2226 vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata. Võttes siiski arvesse, et määrus (EL) 2017/2226 põhineb Schengeni *acquis*l, teatas Taani 30. mail 2018 kooskõlas nimetatud protokolliga 4, et ta on otsustanud määruse (EL) 2017/2226 oma siseriiklikusse õigusesse üle võtta. Seega on käesolev otsus rahvusvahelise õiguse kohaselt Taani suhtes siduv.
- (10) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2000/365/EÜ; ⁽¹⁾ seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva otsuse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (11) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ; ⁽²⁾ seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (12) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) ⁽³⁾ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ⁽⁴⁾ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda.
- (13) Šveitsi puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽⁵⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ ⁽⁶⁾ artikliga 3.
- (14) Liechtensteini puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolliga (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽⁷⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL ⁽⁸⁾ artikliga 3.
- (15) Küprose, Bulgaaria, Rumeenia ja Horvaatia puhul nõuab riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi tööerakendamine VISile passiivse juurdepääsu andmist ning seda, et kõik SISi käsitlevad Schengeni *acquis*' sätted oleksid jõustatud kooskõlas asjaomaste nõukogu otsustega. Neid tingimusi saab täita alles siis, kui kontrollimine kohaldatava Schengeni hindamiskorra kohaselt on edukalt lõpule viidud. Seepärast peaksid riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi rakendama ainult need liikmesriigid, mis neile tingimustele vastavad riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi tööerakendamise ajal. Liikmesriigid, mis riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi selle esmasest tööerakendamisest alates ei rakenda, tuleks ühendada riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemiga määruses (EL) 2017/2226 sätestatud korra kohaselt niipea, kui nad vastavad kõikidele nimetatud tingimustele.

⁽¹⁾ Nõukogu 29. mai 2000. aasta otsus 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

⁽²⁾ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

⁽³⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽⁴⁾ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

⁽⁵⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁽⁶⁾ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

⁽⁷⁾ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

⁽⁸⁾ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolliga (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

- (16) Euroopa Andmekaitseinspektor esitas oma arvamuse 23. aprillil 2018.
- (17) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas e-piiride komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Nimekiri ja selle loomine

Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem loob automaatselt nimekirja kõigist määruse (EL) 2017/2226 artikli 12 lõikes 3 osutatud kolmandate riikide kodanikest, kes ei täida või enam ei täida liikmesriikide territooriumil lubatud lühiajalise viibimisaja kestusega seotud tingimusi. Nimekirja ajakohastatakse korrapäraselt ja automaatselt, et see kajastaks täpselt kõiki määruse (EL) 2017/2226 artikli 16 lõike 1 punktides a, b ja c, artikli 16 lõike 2 punktides a, b, d ja f, artikli 16 lõike 2 teises lõigus ning artikli 17 lõike 1 punktis a osutatud riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi andmete muutmisi või kustutamisi.

Iga kolmanda riigi kodaniku kohta, kelle riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem on tuvastatud viibimisaja ületajana, sisaldab nimekiri järgmisi andmeid:

- a) perekonnanimi; eesnimi (-nimed); sünniaeg; kodakondsus või kodakondsused; sugu;
- b) reisidokumendi või reisidokumentide liik ja number ning selle (need) välja andnud riigi kolmetäheline kood;
- c) reisidokumendi või -dokumentide kehtivusaja lõppkuupäev;
- d) individuaalne viitenumber, mille riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem on kolmanda riigi kodaniku isikliku toimiku koostamisel loonud;
- e) kolmanda riigi kodaniku viimase riiki sisenemise puhul:
 - sisenemise kuupäev ja kellaaeg;
 - piiripunkt ja sisenemiseks loa andnud asutus;
- f) viisa välja andnud liikmesriigi kolmetäheline kood;
- g) kolmanda riigi kodaniku nimekirja kandmise kuupäev.

Kui nimekirja kantud kolmanda riigi kodanik lahkub liikmesriigi territooriumilt, kustutatakse tema andmed nimekirjast automaatselt ja viivitamatult.

Kui liikmesriik parandab või täiendab riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi andmeid nimekirja kantud kolmanda isiku kohta, piirab selliste andmete töötlemist või kustutab need, muudetakse vastavalt ka nimekirja asjakohaseid andmeid või kustutatakse need vajaduse korral riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi poolt nimekirjast viivitamatult ja automaatselt.

Nimekirja automaatse loomise mehhanismid peavad vastama lõimprivaatsuse põhimõttele, mida arendatakse edasi määruse (EL) 2017/2226 artikli 37 lõikes 1 osutatud tehnilises kirjelduses. Nimekiri luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kesksüsteemis.

Artikkel 2

Liikmesriikide pädevatele asutustele nimekirja kättesaadavaks tegemise menetlus

Määruse (EL) 2017/2226 artikli 3 lõike 1 punktis 4 määratletud immigratsiooniasutusteks määratud pädevad riiklikud asutused vastutavad juurdepääsu eest nimekirjale nende isikute kohta, kelle riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem on tuvastanud viibimisaja ületajatena.

Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem tagab, et pidevalt ajakohastatav nimekiri riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis tuvastatud viibimisaja ületajate kohta oleks määratud immigratsiooniasutustele aruande vormis kättesaadav. Seda aruannet hoitakse turvaliselt ühtses riiklikus liideses.

Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem kontrollib aruandele juurdepääsu ühtse riikliku liidese tasandil tagamaks, et juurdepääs aruandele ja õigus sellega tutvuda on üksnes määratud immigratsiooniasutustel.

Kõigist aruande raames tehtud andmetöölustoimingutest peetakse logi kooskõlas määruse (EL) 2017/2226 artikliga 46.

*Artikkel 3***Aruande vorm**

Aruande sisu esitatakse struktureeritud ja sobivas vormis, mis võimaldab teha päringuid ja on edastatav sideinfrastruktuuri kaudu kooskõlas määruse (EL) 2017/2226 artikli 37 lõikes 1 osutatud tehnilise kirjeldusega.

*Artikkel 4***Jõustumine ja kohaldatavus**

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 15. oktoober 2018

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER
